

Hlavní město Praha
ZASTUPITELSTVO HLAVNÍHO MĚSTA PRAHY

U S N E S E N Í

Zastupitelstva hlavního města Prahy

číslo 18/3
ze dne 19.6.2008

Návrh občanů k projednání - Chceme Prahu kulturní

Zastupitelstvo hlavního města Prahy

I. bere na vědomí

Návrh občanů k projednání - Chceme Prahu kulturní, doručený Magistrátu hl.m. Prahy dne 15.5.2008

II. ukládá

1. radnímu Richterovi

1. zpracovat stanovisko k Návrhu občanů k projednání - Chceme Prahu kulturní
Kontrolní termín: 10.7.2008

2. předložit výboru pro kulturu a volný čas ZHMP a následně Zastupitelstvu hl.m. Prahy stanovisko k Návrhu občanů k projednání - Chceme Prahu kulturní

Termín: 25.9.2008

Předkladatel: Rada HMP
Tisk: 875
Provede: radní Richter
Na vědomí: odborům MHMP

15 -05- 2008

MHMPP04NY2R7

Magistrát hlavního města Prahy

Mariánské nám. 2

110 01 Praha 1

Hlavní č. uvedená na samolepném štítku pod číselným kódem	
GOŠLO dne.	15 -05- 2008
Podpis: [prázdné]	Podpis: [prázdné]
Podpis: [prázdné]	Podpis: [prázdné]

V Praze 13. května 2008

Věc: Návrh občanů k projednání – Chceme Prahu kulturní

v příloze zasíláme Návrh občanů k projednání – Chceme Prahu kulturní a seznam signatářů k 12. květnu 2008, který celkem zahrnuje 1 886 jmen, z toho 1209 občanů Prahy.

Materiál je zveřejněn na <http://www.ruo.cz/navrhy-praze>, kde lze stáhnout elektronickou verzi textu i se k návrhům připojit podpisem.

Tímto žádáme o zprávu, kdy bude materiál zařazen do programu jednání zastupitelstva. V případě potřeby jsme připraveni podat ústní vysvětlení.

Za iniciátory a autory:

Šimon Pellar

předseda Rady uměleckých obcí

Marta Smolíková

ředitelka ProCulture/Otevřená společnost o.p.s.

Kontaktní adresa:

Rada uměleckých obcí

Seifertova 47

130 00 Praha 3

tel: 222 540 979

mob: 603 89 75 82

e-mail: praha@proculture.cz

NÁVRH OBČANŮ K PROJEDNÁNÍ – CHCEME PRAHU KULTURNÍ

Vážený pane primátore, vážené zastupitelky, vážení zastupitelé hlavního města Prahy, vážený pane řediteli magistrátu,

my, níže podepsaní občané, s odvoláním na svá občanská práva podílet se na správě věcí veřejných a s ohledem na samostatnou působnost hlavního města Prahy, které v souladu s místními předpoklady a místními zvyklostmi pečuje o vytváření podmínek pro uspokojování potřeb svých občanů, viz §7 písm. c) zák. č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze (projednání věci zastupitelstvem při podpisu 1 000 občanů), se na Vás obracíme v obavách nad dalším celkovým kulturním rozvojem města, ve kterém žijeme a pracujeme a kterému odvádíme daně, neboť se obáváme, že **hrozí likvidace kulturního života nejen v centru Prahy**. S vědomím toho, že právě kulturní organizace jsou důležitým, město utvářejícím prvkem, Vám překládáme následující podněty k projednání.

Pro další celkový kulturní rozvoj hlavního města Prahy požadujeme za bezpodmínečně nutné:

- 1) **odložit transformaci kulturních organizací, dokud není jasný právní rámec** – Kulturní politika HMP z roku 2006 říká, že „pro transformaci příspěvkových organizací města dosud neexistuje optimální právní prostředí, v ČR chybí dostatečná právní úprava pro vznik právnické osoby veřejnoprávního typu, s výjimkou obecně prospěšné společnosti, která nicméně nevytváří optimální podmínky pro řízení kulturních organizací.“ Neexistuje tedy právní záruka, že správa městského majetku, kam patří i intelektuální vlastnictví, bude prováděna řádným způsobem.
- 2) **poskytnout veřejnou garanci, že nemovitosti v majetku města, ve kterých sídlí městské kulturní organizace, nebudou pronajaty ke komerčním účelům nebo prodány** – Jde zejména o Karlínské divadlo, Vinohradské divadlo, Divadlo Na Zábřeh, Švandovo divadlo, Divadlo Pod Palmovkou, Divadlo Minor, Obecní dům a další.
- 3) **definovat síť veřejných kulturních organizací, které zajišťují uchování, prezentaci i tvorbu kulturního dědictví** – Podle platných dokumentů HMP cílem tzv. transformace není zajistit dostupnost veřejných kulturních služeb, ale „vyšší míra ekonomické autonomie, vyšší pružnost při řízení, větší míra tvůrčí svobody a rovnocenné postavení se soukromými a nevládními neziskovými organizacemi“. Město se tak de facto zbavuje kulturních organizací. Ačkoli 3. etapa transformace měla začít až po vyhodnocení tzv. 2 etapy zahrnující divadla Na Zábřeh, Pod Palmovkou, v Dlouhé, ABC, Rokoko, Švandova divadla na Smíchově, Studio Ypsilon, Pražskou informační službu a Hvězdárnu a planetárium HMP, mají být k 1. 1. 2008 transformovány i Muzeum hlavního města Prahy, Galerie hlavního města Prahy a Karlínské divadlo.
- 4) **znovu zavést dotační systém pouze pro neziskové projekty kulturního významu** – Obecné evropské pravidlo, že dotace/granty jsou určeny pouze na úhradu ztrátových nákladů projektu a nemohou být použity za účelem dosažení tvorby zisku, **loni Magistrát HMP svým rozhodnutím bezprecedentně prolomil**. V rámci grantového systému jsou tak peníze určené na podporu kultury používány na zvýšení zisku soukromých podnikatelů a vypláceny bez účelu, tedy bez závazku např. snížit vstupné, nabízet slevy pro určité skupiny apod.
- 5) **ustavit poradní sbor pro kulturu s úkolem vyhodnotit kulturní politiku HMP a grantový systém za posledních 5 let** – Zastupitelé v nebyvalé shodě sice v roce 2006 schválili dokumenty Kulturní politiky a Grantového systému, ale navzdory tomu nebyl po volbách uveden v činnost žádný odborný orgán, který má praxi města vyhodnocovat a může navrhnout změny.
- 6) **oddělit podporu neziskového sektoru a podporu podnikání v kultuře** – Nejasnosti ohledně podpory podnikání v kultuře vyústily na jaře loňského roku ve stížnost podnikatele Petra Kratochvíla k Evropské unii pro porušování hospodářské soutěže a arbitráži vůči České republice, což se stalo důvodem pro zářijové zastavení grantového systému a následné několikaměsíční prodloužení v rozhodování o grantech. Poté, co byla arbitráž po dohodě obou stran zastavena, upozornil ministr financí na nutnost věnovat pozornost striktnímu oddělení a definice podmínek pro subjekty ziskového (obchodního) a neziskového charakteru. Návrhy řešení této problematiky nejsou dosud známy a vyvstává nebezpečí dalších stížností.
- 7) **dotace z rozpočtu Odboru kultury a památek HMP poskytovat pouze kulturním subjektům, nikoli reklamním, marketingovým či cestovním agenturám apod.** – V posledních letech jsou z kulturního rozpočtu podporovány projekty bez odborného posouzení jejich kulturního významu, respektive projekty firem, které úspěšně podnikají v jiných oblastech než kulturních. Např. místní pobočka celosvětové agentury Elite Look dostala loni 1,5 milionu, nyní má návrh 1,9 milionu, provozovatel flotily vyhlídkových lodí na Vltavě obdržel v loňském roce 7 milionů. Dále jsou to Cestovní kancelář turistika a hory nebo CK Alpy, jež se ově zabývají pořádáním alpských a himálajských výprav, či firmy specializované na prezentaci a marketing firem v rámci sportovních, společenských i kulturních akcí, např. MVP Agency. To všechno vede k oprávněným pochybám o účelném využívání peněz daňových poplatníků.

- 8) **finanční prostředky určené na kulturu udělované prostřednictvím partnerství (dříve spolupořadatelství) nevyplácet formou darů, ale dotací** – Již po několik let Praha poskytuje dary na různé kulturní a volnočasové aktivity občanů; v roce 2007 to bylo téměř 70 milionů, ve volebním roce 2006 více než 82 milionů korun na desítky projektů. Vzhledem k charakteru darů, který nemůže předpokládat žádný konkrétní účel takto poskytnutých finančních prostředků, jakož i k neexistenci kritérií pro výběr obdarovaných subjektů je tato praxe již delší dobu terčem kritiky. Pochybnosti se týkají nižší účelnosti takto vynakládaných peněz i využívání veřejného rozpočtu k politickému marketingu.
- 9) **zveřejňovat veškeré podkladové i hodnotící studie či analýzy, které si MHMP nechává zpracovávat v souvislosti s prováděním kulturní politiky** – Magistrát si pro svá rozhodnutí nechává zpracovat různé studie a analýzy, které nejsou zveřejňovány a podrobeny veřejné diskuzi či oponentuře. Transparentní způsob provádění kulturní politiky a rozhodování přitom prokazatelně přispívá k lepším řešením.
- 10) **upravit a dodržovat harmonogram grantového systému v návaznosti na obecnou praxi kulturních organizací a zamezit, aby se o podpoře rozhodovalo až po zahájení projektů** – Pražské kulturní organizace již několik let trpí pozdě přijímaným rozhodnutím o rozdělení dotací, ke kterému dochází i několik měsíců po zahájení projektů. Letos to bylo koncem března, loni koncem února. I samotné uzavírání smluv a převedení dotací v mnoha případech trvá další měsíce, takže peníze se na účet dotyčných žadatelů dostávají až v průběhu roku, přičemž je jasné, že čím více je času na smluvní ujednání, tím je možné získat lepší podmínky, ušetřit či získat kvalitnější zboží i služby.
- 11) **zrušit tzv. dotace na vstupenky** – Ve stávajícím systému nelze rozlišit a oddělit na jedné straně umělecké a kulturní, na druhé ryze zábavní či turistické projekty. Dotace jsou rozpočítávány na základě čestného prohlášení o „skutečných tržbách ze vstupného“ bez ohledu na to, zda žadatel akce pořádá či je zprostředkovává jako agentura, a co je vlastně cílem těchto akcí. Za současného stavu se zdá, že např. muzeum voskových figurín či noční kluby s tanečními produkcemi o dotaci nepožádaly jen čirým nedopatřením.
- 12) **pojmenovat manažerská pochybení** – Určit, kdo má na svědomí vynucené změny v skladbě programu řady kulturních organizací a narušení partnerské spolupráce. Na stížnosti podnikatele Kratochvíla ohledně porušování hospodářské soutěže a poškozování investic reagoval radní Milan Richter s několikaměsíčním zpožděním a navíc úplným pozastavením grantového systému přesně v době, kdy se obvykle vyhláší grantové řízení na následující rok. Důsledkem bylo vážné zdržení projednávání žádostí o financování kulturních organizací a tedy poškození možností plánovat pro tento rok. Pozdě vyhlášený grantový systém navíc nebyl připraven transparentním způsobem. V rozporu s Kulturní politikou a Grantovým systémem HMP nebyly zohledněny závěry a zkušenosti grantové komise z minulých let a rovněž se nekonaly žádné konzultace s poradním sborem primátora pro kulturní politiku, přestože pro konzultaci klíčových rozhodnutí v oblasti kulturní politiky byl v roce 2006 Zastupitelstvem určen právě tento orgán. Nově zavedené nárokové dotace na vstupenku umožňující zvyšování zisku jsou zásadní změnou jdoucí nad rámec jakékoliv „aktualizace“ grantového systému. Navíc tento systém nově strukturoval rozpočet, a to bez jakékoliv analýzy závazků a potřeb, v důsledku čehož byl RHMP i ZHMP předložen ke schválení deficitní rozpočet, a kulturní organizace byly klamavě vyzvány, aby podávaly své žádosti o víceleté granty, pro které nebyly vyčleněny žádné peníze.

Vážený pane primátore, vážené zastupitelky, vážení zastupitelé hlavního města Prahy, vážený pane řediteli magistrátu,

domníváme se, že důsledná a transparentní realizace politiky, v níž by byly výše uvedené body zohledněny, přispěje nejen k lepšímu uspokojování potřeb občanů a návštěvníků Prahy, ale prospěje i samotnému sektoru kultury, v němž jsou vzájemně provázány ziskové i neziskové aktivity spolu s činností organizací státní správy a samosprávy. Podle loňské studie MPSV má Praha v sektoru kultury velký podíl na celorepublikové zaměstnanosti. V pražské kultuře to v roce 2005 představovalo 49 000 přepočtených osob, což znamená 46 % celkové zaměstnanosti v kultuře v celé ČR. Navíc hlavní město Praha má nejvyšší podíl (55,8 %) na tvorbě hrubé přidané hodnoty celého sektoru kultury celé ČR. V roce 2005 to konkrétně představovalo částku vyšší než 25 miliard Kč.

Nehledě ale na svět statistik je třeba si také uvědomit, že kultura představuje hodnoty, které jsou ekonomicky nevyčíslitelné. Ty spočívají zejména ve vyhledávání, v ochraně a v péči o kulturní dědictví; v informační, výchovné a vzdělávací činnosti kulturních institucí (jako jsou např. knihovny, muzea, galerie), ve vytváření podmínek pro uměleckou tvorbu či badatelskou činnost a v celkovém kultivačním působení sektoru na společnost. Připomínáme, že hodnoty historické, symbolické, estetické i duchovní svým významem z hlediska současnosti i budoucnosti přesahují charakteristiky dané pouhou tržebností či návštěvností kulturních organizací. U vědomí všeho, co bylo řečeno výše, vás proto žádáme o řádnou správu kultury v hlavním městě Praze, kterou máte na základě výsledku voleb na starosti.

V Praze, duben 2008

Důvodová zpráva

Magistrátu hl. m. Prahy byl dne 15. května 2008 doručen „Návrh občanů k projednání – Chceme Prahu kulturní“, ze dne 13.5.2008 (dále jen Návrh), za iniciátory a autory podepsaný paní Martou Smolíkovou, ředitelkou ProCulture/Otevřená společnost o.p.s.

Jedná se o žádost podle ustanovení § 7 písm. c) zákona č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze, v platném znění, podle kterého má občan hlavního města Prahy, který dosáhl věku 18 let, právo požadovat projednání určité záležitosti v oblasti samostatné působnosti Radou hlavního města Prahy nebo Zastupitelstvem hlavního města Prahy; je-li žádost podepsána nejméně 1 000 občanů hlavního města Prahy, musí být projednána na jejich zasedání nejpozději do 60 dnů. V Návrhu je výslovně uveden požadavek na jeho zařazení do programu jednání Zastupitelstva hl. m. Prahy.

Přílohou Návrhu je vytištěný „seznam signatářů“ platný ke dni 12. května 2008, který obsahuje celkem 1 886 jmen, z toho 1 209 osob je uvedeno jako občané hl. m. Prahy. Prověřením bylo zjištěno, že předložený seznam obsahuje identifikační údaje osob, které je uvedly do připraveného dotazníku připojeného k elektronické verzi Návrhu uveřejněné na internetových stránkách <http://www.ruo.cz/navrhy-praze> a kliknutím na příslušné tlačítko označené nápisem „Podepsat“ prohlásily, že dosáhly věku 18 let, a že se připojují k „Návrhu občanů k projednání – Chceme Prahu kulturní“. Návrh tak sice podle seznamů podpořilo prostřednictvím internetu více než 1 000 občanů hlavního města Prahy, forma tohoto souhlasu však nesplňuje podmínky stanovené zákonem o hlavním městě Praze, tzn. že žádost není těmito osobami potvrzena písemným podpisem nebo elektronickým podpisem podle zvláštního zákona. Tento Návrh je tedy žádostí podle ustanovení § 7 písm. c) část věty před středníkem zákona č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze, v platném znění, nikoliv však žádostí podepsanou nejméně 1 000 občanů hlavního města Prahy. Není tak splněna zákonná podmínka pro projednání ve lhůtě nejpozději do 60 dnů a termín projednání Návrhu je věcí úvahy orgánů hl. m. Prahy. Paní Marta Smolíková je občanem hlavního města Prahy, který dosáhl věku 18 let. Návrh proto splňuje zákonné náležitosti pro jeho projednání Zastupitelstvem hlavního města Prahy.

Návrh požaduje (znění jednotlivých podnětů jsou v této důvodové zprávě zkrácena, jejich úplná znění jsou uvedena v Návrhu, který je Přílohou č. 1 tohoto usnesení Rady hlavního města Prahy):

- 1) odložit transformaci kulturních organizací, dokud není jasný právní rámec,
- 2) poskytnout veřejnou garanci, že nemovitosti v majetku města, ve kterých sídlí městské kulturní organizace, nebudou pronajaty ke komerčním účelům nebo prodány,
- 3) definovat síť veřejných kulturních organizací, které zajišťují uchování, prezentaci i tvorbu kulturního dědictví,
- 4) znovu zavést dotační systém pouze pro neziskové projekty kulturního významu,
- 5) ustavit poradní sbor pro kulturu s úkolem vyhodnotit kulturní politiku HMP a grantový systém za posledních 5 let,
- 6) oddělit podporu neziskového sektoru a podporu podnikání v kultuře,
- 7) dotace z rozpočtu Odboru kultury a památek HMP poskytovat pouze kulturním subjektům, nikoli reklamním, modelingovým či cestovním agenturám apod.,
- 8) finanční prostředky určené na kulturu udělované prostřednictvím partnerství (dříve spolupořadatelství) nevyplácet formou darů, ale dotací,

- 9) zveřejňovat veškeré podkladové i hodnotící studie či analýzy, které si MHMP nechává zpracovávat v souvislosti s prováděním kulturní politiky,
- 10) upravit a dodržovat harmonogram grantového systému v návaznosti na obecnou praxi kulturních organizací a zamezit, aby se o podpoře rozhodovalo až po zahájení projektů,
- 11) zrušit tzv. dotace na vstupenky,
- 12) pojmenovat manažerská pochybení.

Rada hlavního města Prahy vzala dne 17.6.2008 Návrh na vědomí a uložila radnímu Richterovi zpracovat pro fundované projednání všech podnětů obsažených v Návrhu Zastupitelstvem hlavního města Prahy odborné stanovisko. Vzhledem k časové a odborné náročnosti zpracování stanoviska byl Radou hlavního města Prahy zvolen postup projednání Návrhu tak, že na zasedání Zastupitelstva hlavního města Prahy dne 19.6.2008 bude Zastupitelstvo hlavního města Prahy s Návrhem seznámeno a na zasedání Zastupitelstva hlavního města Prahy dne 25.9.2008 bude Zastupitelstvem hlavního města Prahy projednáno stanovisko zpracované radním Richterem ke všem podnětům obsaženým v Návrhu.

Hlavní město Praha
RADA HLAVNÍHO MĚSTA PRAHY

U S N E S E N Í

Rady hlavního města Prahy

číslo 819
ze dne 17.6.2008

k Návrhu občanů k projednání - Chceme Prahu kulturní

Rada hlavního města Prahy

I. bere na vědomí

Návrh občanů k projednání - Chceme Prahu kulturní, doručený Magistrátu hl.m. Prahy dne 15.5.2008

II. ukládá

1. radnímu Richterovi

1. předložit Zastupitelstvu hl.m. Prahy na zasedání dne 19.6.2008 k informaci Návrh občanů k projednání - Chceme Prahu kulturní, doručený Magistrátu hl.m. Prahy dne 15.5.2008

Termín: 19.6.2008

2. předložit Zastupitelstvu hl.m. Prahy na zasedání dne 25.9.2008 k projednání stanovisko k Návrhu občanů k projednání - Chceme Prahu kulturní

Termín: 25.9.2008

3. informovat paní Martu Smolíkovou, ředitelku ProCulture/Otevřená společnost o.p.s., podepsanou za iniciátory a autory Návrhu občanů k projednání - Chceme Prahu kulturní, o termínu projednání podnětů obsažených v Návrhu

Termín: 17.6.2008

MUDr. Pavel Bém
primátor hl.m. Prahy

Mgr. Rudolf Blažek
náměstek primátora hl.m. Prahy

Předkladatel: radní Richter
Tisk: 6911
Provede: radní Richter
Na vědomí: odborům MHMP